

MARIBORSKI

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Obmejna prestolnica globoko žaluje in prisega

Silna bolečina ob izgubi najdražjega kralja je združila v težkih trenutkih vse sloje Maribora — Žalni seji mestnega sveta je prisostvoval ves Maribor — Dogodek, ki ga mesto še ni doživelo 1.000 glava množica se je poklonila spomenu pokojnega kralja in prisegla zvestobo Nj. Vel. Petru II. kralju Jugoslavije

Ko ves jugoslovanski narod joče ob krsti, v kateri leži njegov mučeniški smrti umrli viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, so se v ogromno solzo neizmerne boli zlele tudi solze obmejne nacionalnega Maribora, ki je tako iskreno, tako pristržno ljubil svojega dobrega vladarja. Že od prve vesti o gnusnem atentatu leži nad našim Mariborom in vsem njegovim zaledjem turobna bol, ki pa se je včeraj popoldne pretvorila v veličastno žalno manifestacijo, kakršne še Maribor ni doživel. Že pred 17. uro so se jele zbirati množice ljudi na Glavnem trgu, kjer so gorele električne luči ovite s črno kopreno in so žalostno plapolale v tihi večerni mrak črne zastave. Turbno zvonjenje iz stolnih lin je rezalo neizmerno bol globlje in globlje v srca petnajststisočev, ki so se zbrali.

Ogromni prostor na Glavnem trgu, na katerega je legel mrak se je naglo polnil. Tekom pol ure se je zbrala ta nad 15.000 glava množica. Ni bilo razlike med delavcem in gospodom, med bogatinom in siromakom. Stali so ramo ob ramo sklonjenih glav in težke besede so krčile njihova srca in stiskale solze iz oči. Trpek in boleč je bil pogled na zbrano množico, ki je prišla s težkimi občutki in še težjo zavestjo, da se pokloni spomenu svojega dobrega viteškega kralja in da prisegne zvestobo novemu jugoslovanskemu kralju Petru II.

Ob 17. uri so zaprli v mestu vse trgovine in lokale. Prenehalo je tudi delo v vseh mariborskih tovarnah. Avtobusni promet je bil prekinjen in nad vse mesto je legla bolečina, kakor še nikoli, odkar stoji ob Dravi in posluša skrivnostno šepetanje deročih valov. Skoro po vseh izložbah, ki napravljajo zlasti nekatere mogočen vtis, in so nekatere med njimi urejene res z občutkom, so pred sliko pokojnega kralja ovito s črno kopreno, prižgali lučke. Iz mariborskih tovarn pa so se valile na Glavni trg delavske mase, izmučene in umazane od dela, na čelu njim pa tovarnarji in obratovodje. Silna bolečina ob izgubi najdražjega kralja je združila v teh težkih trenutkih vse sloje obmejne Maribora...

Ko se je polnil Glavni trg, se je polnila istočasno tudi posvetovalnica mestne občine, kjer je predsednik g. dr. Lipold sklikal prvo izredno sejo mestnega sveta, kot žalujo sejo. Prednja stran dvorane je bila ovita v črno in med mrtvaškim zelenjem je bil postavljen kraljev kip. V ozadju je bila ovita s tanko črno kopreno jugoslovanska trobojnica, pod kraljevim kipom pa palmova vejica. Tiho, počasnih korakov in črno oblečeni so prihajali mestni očetje in predstavniki vsega mariborskega javnega življenja. Prišli so la vantijski vladika dr. Tomažič, stolni prošt dr. Vraber, prota Trbojevič, oba okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar, šef državnega tožilstva dr. Zorjan, predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher, upravnik kaznišnice Vrabl, šef policije Radošević, obmejni policijski komisar Krajnovič, upravnik mariborske carinarnice Mihajlovič, upravnik glavne pošte Irgolič, podnačelnik delavnic državnih železnic inž. Gruden, oba postajenačelnika Perme in Lukačič in drugi, nadalje predstav-

niki organizacij, med njimi ga. Lipoldova, dr. Jančič, Ferdo Pinter, prof. dr. Dolar, minister v p. dr. Kukovec, magistratni direktor Rodošek, poslov. starosta sokolske župe Kranjc, Janko Pirc, Ante Lavrenčič, dr. Travner, Otmar Meglič, dr. Marini, dr. Černič, Benedičič, Alfonz Kessler in mnogi drugi. Ko je bil zbran celotni mestni svet, je mestni predsednik dr. Lipold otvoril prvo izredno sejo mestnega sveta in nagovoril zbrane člane mestnega sveta ter predstavnike korporacij takole:

Gospodje člani mestnega sveta in predstavniki organizacij!

»Ko se je predvčerajšnjim sestal mestni svet na svojo prvo redno sejo, so dotekale našemu kralju ure življenja. Njegovega Veličanstva ljubljene našega kralja Aleksandra ni več. Padel je kot žrtev podlega atentata sredi svojega najplodnejšega dela, sredi velikih uspeha polnih naporov za blagor in srečo velike Jugoslavije. Prav v trenutku, ko je stopil na zavezniška francoska tla, da v razgovorih s francoskimi državniki še bolj utrdi naše skupne napore, za mir in srečo naših dežel, je padel od morilčeve roke, ki je istočasno podrla na tla tudi enega največjih francoskih politikov, velikega prijatelja našega naroda zunanega ministra francoske republike Barthouja. Na mesto triumfalne poti po zvesti nam zaveznici Franciji — žalni sprevod. Mesto velikih svečanosti, ki bi naj tudi na zunaj pokazale naše trdno zavezništvo, usmerjeno za ohranitev miru in ohranjanje mirnega napredka — smrt. Ko se pa zavedamo, da je dal naš veliki kralj svoje življenje domovini v izvrševanju vzvišenih svojih vladarskih poslov, pa vemo tudi, da smo vsi dolžni strnjeni v enoto podvojiti vse svoje napore, da končni uspehi dela, ki ga je začel veliki pokojni kralj, ne bodo izostali. Strašen udarec usode nas mora vse združiti v enotnem naporu za srečen razvoj in napredek naše domovine, ki ji je pokojni naš kralj, ko je kot vojskovodja zmagovito krojil meje v osvobodilnih balkanskih vojskah in v svetovni vojni. Ni ga bilo naroda, ki bi bil doprinesel za svoje osvobodjenje in osvobodjenje svojih bratov tako težke žrtve, kakor srbski. Pregnana iz svoje domovine se je srpska vojska na novo zbrala in tvorila jedro armade, ki je jeseni 1918 s probojem Solunske fronte odločila svetovno vojno in osvobodila ves naš troimeni narod. Vse to delo je vodil veliki pokojni naš kralj. Na čelu svojih zmagovitih čet in v težkih dneh albanske Golgote vedno pri svoji vojski je bil on, čigar osebnost je bila poročstvo za uspeh. Solunska fronta je bila v glavnem njegova zasluga. V osvoboditvi in teritorialno ujedinjenju domovini je kot velik državnik dogradil tudi notranje ujedinjenje Jugoslavije. On je zoblakoval jugoslovansko dušo in jugoslovansko srce. Prav zato smo vsi našega velikega pokojnega kralja smatrali ne le kot svojega vladarja, marveč za svojega nacionalnega voditelja. Veliko praznino, ki jo zapušča za seboj, mora-

mo nadomestiti le s tem, da se še trdneje združimo v ljubezni do Jugoslavije in v skupnem naporu za blagor in srečo domovine. V hvaležnosti se klanjamo velikemu pokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. (Slava!, kliči.)

V grozni preizkušnji usode žalujemo z Njenim Veličanstvom kraljico Marijo, ki je morala pretrpeti najtežje — strašen umor ljubljenega soproga. Sočustvujemo z vso iskrenostjo in ljubeznijo z milo nam kraljico — materjo mladega kralja Petra II. Da jih čuva Vsegamogočni.

Pooblaščen od mestnega sveta je predsednik g. dr. Lipold prečital nato sledeči brzojavki:

Gospodu Predsedniku vlade, Beograd.

Mestni svet mariborski in vse njegovo prebivalstvo zbrano na žalni manifestaciji se v globoki žalosti zgraža nad groznim zločinom in objokuje svojega ljubljene velikega kralja. Zagotavljamo, da hočemo še trdneje združeni v enoto in v še večjem naporu posvetiti vse svoje sile za blagor in srečo velike Jugoslavije. — Predsednik mestne občine dr. Lipold s. r.

Maršalatu dvora, Beograd.

Mariborski mestni svet in vse mariborsko prebivalstvo zbrano na veliki žalni manifestaciji prosi, da blagovolite sporočiti Njenemu Veličanstvu kraljici Mariji naše globoko občuteno sožalje v težki nesreči, ki nas je vse zadela z izgubo velikega ljubljene kralja ter zagotovilo naše udanosti in zvestobe Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu. — Predsednik mestne občine dr. Lipold s. r.

Nato je predsednik nadaljeval svoj nagovor:

»Prestol svojega velikega očeta, prestol kraljevine Jugoslavije zaseda njegov prvorojeni sin.

Nj. Vel. kralj Peter II., up in nada vsega jugoslovanskega naroda. Naj mu bo usoda mila in naklonjena. Božje ga blagoslova mu želimo! Naj Bog čuva Jugoslavijo, naš vzvišeni kraljev-

ski dom in Nj. Vel. kralja Petra II.!

(Živijo! kliči.)

Po nagovoru, ki ga je prenašal radio-ojačevalec tudi zbrani množici na Glavnem trgu je mestni predsednik zaprisegel sebe in vse člane mestnega sveta občine mariborske. Tudi je mestni svet nato pooblastil upravni odbor, da ukrene vse potrebno, da bo obmejni Maribor čim veličastneje zastopan na pogrebu pokojnega kralja.

Mestni predsednik g. dr. Lipold se je podal nato na balkon mestnega magistrata in nagovoril zbrano množico takole:

Dragi Mariborčani!

Hvala Vam, da ste v ogromnem številu zbrani dali svečani žalni seji mestnega sveta velik manifestanten značaj. Mestni svet mariborski in vsi Mariborčani osebno se klanjamo v globoki žalosti svojemu velikemu kralju Aleksandru I., ki je naš narod zedinil duhovno in mu dal temelje za ono moralno silo, ki nam bo zagotovila tako krepak razvoj, da bomo v zgodovini večni in zedinjeni vsi.

Ko v hvaležnosti klonimo svoje glave pred velikim mrtvim kraljem, hitijo naše misli k njej, ki jo je strašen udarec usode najhujše zadela, k vdovi velikega mrtvega kralja, k materi mladega kralja, Njenemu Vel. kraljici. Njej izražamo svoje sožalje, njej poklanjamo vse udano spoštovanje.

Obljubljamo slovesno Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. neomejno zvestobo in udanost njemu, ki naj dovrši veliko delo svojega velikega očeta. Njega, našo bodočnost, spremljajo najiskrenejše naše želje, da mu bodi v blagor velike naše domovine sreča vedno mila.

V tihi žalosti in v trdni volji čuvati veliko našo Jugoslavijo, njenega vladarja in naš presviti kraljevski dom, krenimo na svoje domove na novo delo v strnjениh vrstah.

Besede mestnega predsednika so napravile na množico najgloblji vtis. Tiho in s težko boljo se je množica razšla. Mesto pa je objela temna, žalostna noč.

Potovanje mrtvega kralja po domovini

V SPLIT PRISPE KRSTA V NEDELJO ZJUTRAJ, V BEOGRADU PA BO POGREB PRIHODNJI ČETRTEK.

BEOGRAD, 12. okt. Vojna ladja »Dubrovnik«, ki vozi zemske ostanke Nj. Vel. kralja Alexandra, bo prispela v splitsko luko v nedeljo, dne 14. t. m. ob 6.30 zjutraj. V luki bodo krsto izkralci ob navzočnosti predstavnikov vlade, poslancev in senatorjev, predsedstva obeh zbornic, predstavnikov vseh tamkajšnjih kulturnih, nacionalnih, verskih in patriotičnih društev ter deputacij prebivalstva vse primorske banovine. Opoldne bo odpeljal poseben vlak s častnim spremstvom krsto pokojnega vladarja proti Zagrebu, kamor bo prispel zvečer. V Zagrebu bo krsta položena na mrtvaški oder v kraljevskem dvorcu do ponedeljka zjutraj, ko jo bodo odpeljali v Beograd. V Beograd bo prispela v ponedeljek popoldne in bo prenešana z vsemi naj-

višjimi častmi v svečano dvorano starega dvora, kjer bo pokojnik položen na mrtvaški oder. Svečani pogreb bo v četrtek, dne 18. t. m. Začel se bo zjutraj ob 8. uri z opelom v dvorni kapeli, nato pa bo svečan sprevod na železniško postajo, odkoder bodo pokojnika prepeljali v Mladenovac in od tam na Oplenac, kjer bo truplo položeno v rodbinsko grobnico v zadružbini kralja Petra Osvoboditelja. Pogreba v Beogradu se bodo udeležile ogromne množice iz vse države, zastopane pa bodo tudi večinoma vse tuje vlade po svojih odposlancih in zastopnikih. Prihod krste v Split, Zagreb in Beograd, bodo oznanili v prestolnici in banovinskih mestih topovski strel.

Sprejem kralja Petra II. v Ljubljani

ODHOD IZ PARIZA. N. VEL. KRALJ PETER II. PRISPE V LJUBLJANO DREVI OB 20. URI.

PARIZ, 12. okt. Jugoslovanska kraljica-mati Marija je prispela v Pariz včeraj zjutraj, kjer je sprejela sožalne izjave diplomatskih in političnih osebnosti, nakar se je odpeljala z avtomobilom v hotel, kjer sta jo pričakovala mladi kralj Peter II. in mati kraljica Marija romunska. Sinoči sta prispela v Pariz tudi nadvojvoda Oton Habsburški in nadvojvodinja Ileana, ter se sestala z Nj. Vel. kraljico materjo Marijo. Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica mati Marija in spremstvo se odpeljejo nato v domovino.

LJUBLJANA, 12. okt. Drevi ob 20. uri bo prispel s posebnim dvornim vlakom iz Jesenic v Ljubljano Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu kraljice matere Marije, zunanjega ministra Jevtića, pariškega poslanika dr.

Spalajkovića in londonskega poslanika Djurića. V Ljubljani bo prirejen mlademu kralju slovesen sprejem. Župan dr. Puc je že izdal oklic na prebivalstvo, naj se zbere v čimvečjem številu pri sprejemu, da se tako dostojno prvič pokloni nasledniku svojega velikega očeta. Dopoldne so prispeli k sprejemu Nj. Vel. kralja Petra II. v Ljubljano: kot zastopniki vlade ministri dr. Kojić, Demetrović in dr. Šumenković, nadalje predsednik narodne skupščine dr. Kumanudi, mnogi senatorji in poslanci. Ljubljanski mestni svet je odredil, da se ves peron glavnega kolodvora črno draperira, da se da slavnostnemu sprejemu mladega kralja tudi izraz globoke žalosti za velikim očetom, vitežkim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

Poklonitev Italije in Anglije

RIM, 12. okt. Italijanska vlada je sklenila, da se bo italijansko vojno brodogradništvo v Mesinski ožini poklonilo posmrtnim ostankom blagopokojnega kralja Aleksandra in mu izkazalo zadnje vojaške časti. Italijanska mornarica bo spremljala »Dubrovnik« ves čas, dokler bo plul po italijanskih vodah.

SPLIT, 12. okt. Angleško vojno brodogradništvo, ki se mudi v Dalmaciji, je dobilo nalog, da se pred Splitom pokloni zemskim ostankom Nj. Vel. kralja Aleksandra.

FORMALNA DEMISIJA VLADE.

BEograd, 12. okt. Včeraj ob 12.45 je po zaprisegi kraljevih namestnikov in narodnega predstavnika ministrski predsednik Uzunović stavil kraljevemu namestništvu na razpolago svoj položaj in položaj celokupnega

kabinetu. Kraljevo namestništvo je sklenilo, naj kraljevska vlada ostane na svojem položaju.

BARTHOUS NA MRTVAŠKEM ODRU

PARIZ, 12. okt. Včeraj dopoldne so pripeljali truplo pokojnega zunanega ministra Barthouja v Pariz in ga položili takoj na mrtvaški oder v zunanem ministrstvu. Posle zunanega ministra je začasno prevzel ministrski predsednik Doumergue. Kot naslednik Barthouja se imenujejo Herriot, Tardieu in Laval.

KRALJEV SPOMENIK V MARSEILLEU.

MARSEILLE, 12. okt. Uvedla se je akcija za postavitve spomenika tragično preminulemu kralju Aleksandru I. v Marseilleu.

TITULESCU ZOPET ZUNANJI MINISTAR.

BUKAREŠTA, 11. oktobra. Po daljših posvetovanjih je Titulescu včeraj zopet prevzel resor zunanega ministra.

Dnevne vesti

POSEBEN AVTOBUS v nedeljo 14. okt. na pogreb Nj. Vel. kralja Aleksandra v Zagreb. V sredo popoldne 17. tm. poseben vlak v Beograd. Avtobus v Zagreb tja in nazaj Din 110.—, vlak v Beograd tja in nazaj okoli Din 140.—. Točen čas še objavimo. Natančnejše podatke in prijave sprejema »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Mariborska sekcija Združenja gledaliških igralcev se je zbrala včeraj, v četrtek, 11. t. m. ob 17. uri na odru Narodnega gledališča k žalnemu sestanku za pokojnim kraljem Aleksandrom I., ki je bil pokrovitelj »Udruženja glumaca kraljevine Jugoslavije«. Sestanku je prisostvovalo vse umetniško, administrativno in tehnično osebje našega gledališča. Predsednik mariborske sekcije, glavni režiser J. Kovič, se je z globokimi besedami spominjal velikega pokrovitelja, ki je s prevzemom pokroviteljstva nad igralsko stanovsko organizacijo najzgovorneje dokazal, kaj mora biti narodu njegova umetnost in kultura. Na koncu je bilo sklenjeno, da se pošlje žalna brzojavka v Beograd.

Brzojavka Aerokluba. Naš Aeroklub je odpisal sledečo brzojavko: Dvorni maršal, Beograd. Oblastni odbor Aerokluba Maribor se z drhtečimi srci pa jekle no voljo zaveda, da neumrjoči duh hrabrosti, modrosti in ljubezni nesmrtnega kralja Aleksandra I. živi v posvečeni osebi Nj. Vel. kralja Petra II. in v preizkušenem predsedniku Aerokluba, prvem kraljevem namestniku Nj. Vis. knezu Pavlu. Večni spomin, trajno delo! — Dr. Jos. Tominšek.

Mariborsko obrtništvo je imelo v četrtek, dne 11. t. m. ob pol 17. uri žalno zborovanje v prostorih Okrožnega odbora. Zbrali so se vsi predsedniki združenj in prostovoljnih obrtniških organizacij. Žalni govor je imel g. Miho Vahtar, podpredsednik Okrožnega odbora, ki je v

kratkih besedah orisal nevenljive zasluge blagopokojnega kralja Aleksandra I. za ustanovitev močne Jugoslavije, pa tudi njegovo očetovsko skrb za usodo in dobrobit širokih plasti jugoslovanskega naroda. S trikratnimi klici »Slava!« se je zaključilo žalno zborovanje našega obrtništva.

Jugoslovenska-Češkoslovaška liga je imela sinoči žalno sejo pod predsedstvom ministra v p. dr. Kukovcem ter je sporočila sožalje regentskemu svetu v roke kneza Pavla.

Sekcija avtomobilskega kluba v Mariboru bo imela drevi ob 17.30 žalno sejo upravnega in nadzornega odbora v lovski sobi pri »Orlu«.

Društvo zasebnih in autonomnih nameščencev v Mariboru poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži žalne seje za prevzvišenim blagopokojnim vitežkim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, ki bo v društvenem poslovnem lokalu v Sodni ulici št. 9, I. nadst. jutri v soboto, dne 13. tm. ob 20. uri.

Zdravniško društvo v Mariboru. V soboto, dne 13. t. m. ob 19. uri se vrši žalna seja zdravniškega društva v knjižnici splošne bolnišnice. Vabljeni vsi člani.

Uprava Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev vabi svoje članstvo k udeležbi žalne manifestacije, ki bo skupno z narodnimi organizacijami povodom mučeniške smrti Nj. Vel. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, v soboto, dne 13. okt. 1934. ob 20. uri v unionski dvorani v Mariboru.

Poziv strelcem mariborskega okrožja. Mariborsko strelsko okrožje je sklicalo za nedeljo, 14. t. m. ob 17. žalno manifestacijo v veliki dvorani Narodnega doma. Žalne manifestacije naj se udeleže vsi strelci in druga nacionalna društva ter vse prebivalstvo. Obenem naroča mariborsko strelsko okrožje vsem svojim strelcem in strelskim družinam, naj se

udeleže vsake manifestacije, ki jo bodo priredila katerakoli nacionalna društva.

Mornarska sekcija Jadranske straže v Mariboru poziva vse svoje člane, da se strogo obvezno udeleže širšega sestanka, ki bo dne 14. oktobra 1934 ob 10. uri dopoldne v gostilni »Novi svet« v Jurčičevi ul. 7.

Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru vabi vse svoje člane na žalno zborovanje, ki bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v društveni pisarni pri g. Emeršiču na Aleksandrovi cesti.

Okrožni odbor obrtniških združenj v Mariboru odpoveduje za ponedeljek, dne 15. t. m. klicani sestanek obrtniških delegatov zaradi priredbe Obrtniškega tedna v Mariboru in se bo ta sestanek vršil v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 20. uri v dvorani restavracije »Novi svet« v Mariboru, Jurčičeva ulica.

Kmetijska razstava v Murski Soboti odgojena. Kmetijska razstava v Murski Soboti je zaradi globoke žalosti odgojena. Datum otvoritve razstave bo naknadno pravočasno objavljen v dnevnem časopisu.

Novi župan v Zagrebu. Včeraj opoldne je prevzel novi zagrebški župan Rudolf Erber županske posle.

Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: poročnik Ivan Iršič in Avgustina Sedlakova, obratovodja Jože Pavl in Magdalena Pittnerjeva, sedlar Avgustin Mešiček in Ana Berasova, zidar Konrad Kranjčič in Marija Kozačková, mizarski pomočnik Janez Likar in Tončka Hladnikova, kamnoseški pomočnik Ivan Weis in Alojzija Leberjeva, čevljarški pomočnik Josip Kolar in Ana Stiličovičeva, zidar Franc Kokol in Terezija Lorbekova ter čevljar Feliks Gobeč in Matilda Berglezova.

Kongres hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev bo v Zagrebu 24. t. m. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem polovično vožnjo v času od 21. do 28. oktobra.

Nameravan avtobusni izlet za 14. tm. v Haloze in Slovenske gorice se zaradi kraljeve smrti odpove in preloži na nedoločen čas.

Kurz bolgarščine se začne danes, v petek ob 7. uri zvečer, v mariborski klasični gimnaziji, in sicer samo za odrasle.

Filmski ljubljenci. Staro in mlado se interesira za filmske igralce in igralkice in ima med njimi svoje ljubljence ter zbira njihove slike in fotografije, kar si pa prej ni bilo tako lahko nabaviti. Danes je to mnogo lažje. Znana domača tvornica čokolade »Union« v Zagrebu je dala v promet odlično mlečno čokolado pod naslovom »Unionovi filmski ljubljenci«. Vsaki čokoladi je priložena po ena slika znamenitih filmskih igralcev ali igralk v okusnem ovalnem izrezu in si vsak lahko izbere svojega ljubljence. — Ista tvornica je izdala tudi zelo lep, okusen album za lepljenje teh slik. Tako si lahko vsak nabavi fotografije svojih filmskih ljubljencev, a poleg tega še dobi dobro in znano »Unionovo« mlečno čokolado.

Trg za ribe. Na današnjem trgu za ribe so prodajali sardelice po 14, velike sardelice pa po 16 Din kilogram. Drugih rib na današnjem trgu ni bilo.

Novi grobovi. Pretekli teden so v Mariboru umrli: vdova Leopoldina Veingerlova, stara 72 let; dvojčka Katarina in Terezija Pavkovi, stari 2 dni; Sonja Pucova, stara 14 let; strugar Jakob Ubajls, 77 let; sprevoznikova žena Julijana Pušnikova, 45 let in vdova Ana Peheimova, stara 52 let. Naj v miru počivajo!

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Drobna policijska kronika. Policija je sinoči aretirala nekega Marka M., pri katerem je našel službujoči stražnik več zavojčkov saharina in kresilnih kamenčkov. Aretirani so bili nadalje Martin V., ki se je nedostojno obnašal na ulici, neki Jože S. ker se je vozil na ukradenem kolesu, Maks P. zaradi potepuštva in splošnega suma, Tomaž R. zaradi pre-

Narodno gledališče

Kakor vsa gledališča, bo tudi mariborsko v znak žalovanja za pokojnim kraljem Aleksandrom I. nekaj časa zaprto. Redne predstave se prično po vsej priliki tri dni po pogrebu velikega pokojnika. Tedaj bo takoj zadnjič odpovedana premiera Wildeove igre »Idealen soprog«, nato pa premiera Leharjeve serijske operete »Carjevič«. V tem času pa prične mariborska drama študirati dve novi deli: glavni režiser J. Kovič bo študiral Nušičevo najnovejše delo »Žalostni ostali«, ki ga študirajo vsa jugoslovanska gledališča za 70letnico Nušičevega rojstva, režiser Milan Košič pa pripravlja študij Alsbergove učinkovite drame »Konflikt«. Opozorjamo vse abonente, ki še niso dvignili svojih izkaznic, da to store čimprej, ker se bo takoj z začetkom predstav zvrstil abonma za abonmanom.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnic potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

povedanega beračenja in Marija H. zaradi tajne prostitucije. Med prijavi imajo zabeleženo na policiji neko manjšo prevaro. Prijavljeni pa so bili Josip O., ki je pretepel do krvi svojega znanca, Albert F., ker je neprevidno kolesaril po prepovedanih potih, neki Alojz P. zaradi neubogljivosti, Ivan K. zaradi grdega obnašanja in neka Marija G., ki je bila osumljena, da je ukradla gospodinji, pri kateri je služila, manjši znesek denarja.

Otvoritev strelišča v Ljutomeru. V osrčju naših prijaznih prleških gor, v Ljutomeru, sta agilno Sokolsko društvo in Slovensko lovsko društvo, podružnica Ljutomer ustanovili strelsko družino, ki je letoš zgradila svoje impozantno strelišče v idilični dolinici, obdani od smrekovih in bukovih gozdov, v neposredni bližini mesta. V nedeljo, dne 14. t. m. ob 14. uri bo svečana otvoritev tega strelišča. Svečanosti sredi ostro streljanje, nato velika gozdna veselica po prleških običajih. Najprisrčnejše vabimo brate strelce in prijatelje strelskega sporta!

Izobraževalni tečaj Ljudske univerze v Mariboru. Ljudska univerza namerava otvoriti tudi letos v večernih urah več izobraževalnih tečajev. Predvideni so začetni in nadaljevalni jezikovni tečaji iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine in ruščine. Nadalje se otvorita ob primeren številu udeležencev tudi tečaj iz fizike in slikarski tečaj. Pripominjamo, da poučujejo prvovrstne moči in da je učnina nizka. Tečaji se prično sredi oktobra. — Pismene priglasbe sprejema g. Šumljak, Krekova 1.

Plesna šola za trgovske in privatne nameščence je pričela. Vaje se vrše vsaki torek in petek v Narodnem domu. — Pomočniški odbor Združenja trgovcev.

Cercle français. Pouk v francoskem otroškem vrtcu in v kurzih za šolsko mladino in za odrasle se je začel. Prijave se še sprejemajo v kurzih samih.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12,1 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 6,3 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15,8 stopinjah 746, reduciran na ničlo pa 744,1; relativna vlaga 86; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo vreme ostalo še nekaj dni lepo in jasno.

Ne sme se ponoviti.

Šef: Zakaj pa prihajate tako pozno, v urad, gospodična?

Uradnica: Bila sem s svojim zaročencem v trgovini, kjer mi je kupil zaročni prstan.

Šef: Glejte, da se to nikoli več ne zgodi!

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Podrobnosti o marseilleski tragediji

PRIHOD »DUBROVNIKA« IN POZDRAV V PRISTANIŠČU. TRIUMF NA ULICAH IN ZLOČINSKI STRELI. DOGODKI PO ATENTATU.

Marseille, kjer je bil pretekli terek popoldne izvršen grozni atentat na našega kralja Aleksandra I., je največje pristanišče Francije ob Sredozemskem morju. Zadnje dni pred prihodom našega kralja v Francijo je bilo tudi tu živahno vrvenje in vse mesto se je pripravljalo, da bi čim topleje sprejelo jugoslovanskega kralja, ki bo stopil tam na zavezniška tla. Praznično so se odele vse ulice in nikdo ni slutil, da se je skrival med njimi zločinec, prežeč na življenje velikega jugoslovanskega suverena, ki je prihajal tja v znamenju še tesnejšega zblizanja in miru.

Ko so bile končane zadnje priprave za sprejem in ko so že predstavniki francoskih oblastev ter drugih korporacij v slavnostnem razpoloženju pričakovali našega kralja, je minister francoske mornarice Pietri omogočil tudi jugoslovanskim novinarjem, da so prisostvovali sprejemu. Dal jim je na razpolago motorni čoln, s katerim so se pripeljali na francosko križarko »Colbert«, ki je bila vsidrana pri otoku Friulu. Nekaj 100 m od nje pa je bila vsidrana francoska križarka »Duquesne« in za njo so se vrstile ostale številne bojne ladje francoske mornarice. Eskadra hidroavionov je zakrivala žarke vročega solnca, ki so lili na mirno morje. Med hidroavioni so se gibčno kretala druga letala, katerih skupni polet je naznanil, da se približuje francoski obali rušilec »Dubrovnik« z visokim jugoslovanskim gostom. Okrog 2.45 so se na horizontu pojavile močne eskadre vojnih ladij, ki so spremljale našega rušilca. Francoska mornarica, ki je bila do prihoda vsidrana ladja za ladjo, se je razvrstila ob prihodu »Dubrovnika« in mu napravila veličasten špalir. Na krovih francoskih ladij so bili razvrščeni mornarji v slavnostnih uniformah. Minister francoske mornarice Pietri je z maršalom Dimitrijevičem opazoval na križarki »Colbert«, kako se »Dubrovnik« naglo približuje. Rušilec »Dubrovnik« je zaplul med francoski križarki, s katerih je zagrmelo 21 topovskih strelcev v pozdrav in so se admiralske zastave poklonile došlemu gostu, našemu kralju Aleksandru I. Trobentači so zatrobili znamenje »Mirno!« in godbe na obeh francoskih križarkah so zaigrale jugoslovansko državno himno, nad mirno morsk gladino pa je s francoskih vojnih ladij zaoril sedemkratni klic »hura« francoskih mornarjev.

Ko so naši mornarji spustili sidro pred marseilleskim svetilnikom, so na našem rušilcu zagrmeli topovi. Nekaj minut nato sta minister francoske mornarice Pietri in maršal Dimitrijevič stopila na »Dubrovnik«, kjer ju je sprejel došli kralj Aleksander, oblečen v admiralsko uniformo. Tu ga je najprej pristrčno pozdravil v imenu zavezniške Francije in v imenu njene mornarice minister Pietri ter ga po pozdravu prosil, naj se izkrci. Naš kralj je bil vidno ginjen nad toplim sprejemom. Bil je vesel in dobro razpoložen ter ni niti najmanj slutil, kaj se pripravljalo in kaj se bo zgodilo. Prijazno in ljubeznivo se je razgovarjal tudi z ostalimi spremljevalci ministra francoske mornarice. Ko je kralj zapuščal ladjo, ga je spremljalo grmenje topov na našem rušilcu in na številnih francoskih ladjah. Na obali pa je bila zbrana nepregledna množica ljudstva in med njo — zločinski atentator.

Na pomolu je pričakoval kralja Aleksandra francoski zunanji minister Barthou s svojim službenim spremstvom. Med akordi jugoslovanske himne se je približeval motorni čoln s kraljem počasi obali. Gibčen mornariški častnik je skočil iz čolna in pomagal kralju povzpeti se na pomol. Radost je žarela kralju z lic, ko se mu je približal minister Barthou in ga prijel za roko. Pozdravil je našega vladarja v imenu predsednika francoske republike Lebruna, želel mu dobrodošlico in izrazil veliko veselje, da je prav njega doletela čast, da ga sme pozdraviti v tako radostnem in pomemb-

nem trenutku na francoskih tleh. Minister Barthou je pristrčno pozdravil s kraljem došlega našega zunanjega ministra Jevtića. Minister francoske mornarice Pietri in maršal Dimitrijevič sta nato predstavila našemu kralju predstavnike, ki so prispeli, da ga pozdravijo v imenu francoske vojske in francoskega naroda. Ljubeznivo se je kralj nasmehnil tudi fotoreporterjem ter jim dovolil, da so ga slikali in filmali. General Georges je kot zastopnik predsednika Lebruna dal znamenje za odhod. Trobentači pred avenijo Cannebler so zatrobili »Mirno!« in razvrščene čete so izkazale našemu suverenu vojaško čast. Med navdušenim in oglušujočim vzklikanjem zbrane množice se je kralj Aleksander podal z ministrom Barthoujem s pomola in vstopil v luksuzni avto marseilleskega prefekta.

V istem avtomobilu se je vozil poleg šoferja general Georges. Član francoskega visokega vojnega sveta. Med zvoki godb, ki so igrale marseillezo, je avto z visokimi gosti vozil v srednjem tempu po ulici Cannebler. Takoj za kraljevim avtomobilom so se vozili naš zunanji minister Jevtić, minister francoske mornarice Pietri in naš pariški poslanik dr. Spalajković, v tretjem avtomobilu pa francoski poslanik v Beogradu Naggyar. V ostalih avtomobilih so se pa vozili drugi predstavniki francoske vojske in francoskega naroda. Ko je veličastni sprevoz krenil proti spomeniku Pöilou d'Orient s ceste Cannebler, so pričeli voziti avtomobili še počasneje. Med navdušenim vzklikanjem so pa nenadoma odjeknili revolverski strelci prav v hipu, ko se je avto z našim kraljem približal marseilleski borzi. S pločnika pred borzo je namreč skočil na stopnico kraljevskega avtomobila atentator, močan človek, oblečen v rjavo obleko, z velikim samokresom v roki. Zgodilo se je vse to s tako bliskovito naglico, da ga orožniki in policijski agenti niso mogli zadržati. Takoj, ko je planil atentator k avtomobilu, je iz neposredne bližine oddal 8 strelcev na kralja Aleksandra, ministra Barthouja in generala Georgesca.

Ko je atentator še streljal kakor besen, se je posrečilo polkovniku republikanske garde Violetu okreniti konja in s sabljo udariti atentatorja. Šofer Foacac, ki je šofiral kraljevski avto, je takoj po prvih streljih ustavil avto in s pestjo udaril atentatorja po glavi. Atentator je udaril z obrazom ob prednja vrata in se nato zgrudil na tla. Ko je ležal na tleh, je še vedno imel v roki samokres in streljal. Iz rane na glavi mu je tekla kri. Nastala je parika in slišati je bilo klice: »Atentat, ubijalec, kralj je ubit, Barthou je mrtev, general Georges je mrtev.« Le z največjim naporom se je posrečilo policiji in vojaštvu mobilne garde potisniti besnečo množico v stran. Policija je zmrevarjenega atentatorja takoj spravila v bližnji kiosk in od tam na prefekturo.

Zborovanje naših obrtnikov

PRIPRAVE ZA LETOŠNJI OBRJNI ŠKI TEDEN.

Na obrtniški teden, ki bo od 1. do 8. decembra po vsej državi, se je pričelo tudi mariborsko obrtništvo marljivo pripravljati. Za Okrožni odbor mariborski sta v centralnem odboru za dravsko banovino v Ljubljani gg. Miho Vahtar in Josip Šabeder, prvi kot podpredsednik. Okrožni delovni odbor v Mariboru pa tvorijo predsednik g. Miho Vahtar, podpredsednik O. o. in predsednik Združenja obrtnikov v Mariboru, podpredsednik g. Franjo Novak, predsednik Združenja brivcev in frizerjev, člani g. Ivan Horvat, pekovski mojster v Mariboru, g. Ivan Sojč, predsednik SOD in g. Mihael Lešnik, predsednik DJO.

V ponedeljek so imeli obrtniki zborovanje v dvorani restavracije »Novi svet« zaradi konstituiranja krajevnega delovnega odbora za mesto Maribor. Pri-

Učinek zločinskega in ogabnega atentata je bil grozovit. Kralj Aleksander se je zgrudil na tla avtomobila, general Georges se je pa sklonil na sedežu težko ranjen. V nepopisni zmešnjavi, ki je nastala takoj po atentatu, nikdo ni opazil, kaj se je pripetilo Barthouju. Čim se je avto po prvih streljih ustavil, je izstopil Barthou s krvavo roko. Naš zunanji minister Jevtić, maršal Dimitrijevič in poslanik dr. Spalajković so takoj po prvih streljih skočili iz avtomobila in je minister Jevtić odpel na tleh ležečemu kralju bluzo ter ga vprašal, kako se počuti. Odgovora ni dobil. Kralj Aleksander je bil že v agoniji, ko so ga prepeljali na prefekturo, kjer ga je še zunanji minister Marković z orožniki prenesel v prefektov kabinet. Barthouja, ki je bil zadet v levo roko pod komolcem in mu je krogla presekala arterijo, pa so takoj prepeljali v bolnišnico in ga operirali. Spotjo je izgubil precej krvi in poskušali so s transfuzijo. Dali so mu narokozo, ki pa je ni prestal.

Na dvorišču prefekture je stal avto, v katerem je bil ubit naš kralj Aleksander. Vsi sedeži so bili okrvavljeni. Sledovi revolverskih krogel so se poznali na levi strani karoserije. Šofer Foacac je razburjen in ves iz sebe pripovedoval, kako je udaril atentatorja.

»Kje je kralj?« so vprašali člani spremstva, ki so se zbrali kmalu po atentatu na dvorišču prefekture. Stražniki so jih spremili v kabinetno sobo prefekta, kjer je na divanu ležal kralj Aleksander. Oči je imel zaprte, bil je še živ in je naglo dihal. Ob njegovem vzglavju so bili zbrani profesorja marseilleske medicinske fakultete Betrand in Henry ter dva vojaška zdravnik, ki so še poslednjič skušali z injekcijami ohraniti kralja pri življenju. Dali so mu injekcijo v srce, toda vse njihovo znanje je bilo zaman, njih večša roka smrtno zadetemu kralju ni mogla več rešiti življenja. Zaradi velike izgube krvi je oslabilo kraljevo srce. Kraljevo življenje je počasi ugašalo. Zunanji minister Jevtić je tedaj prijel kraljevo desno roko in poslušal, če še bije kralju srce. Poslanik dr. Spalajković pa se je približal kraljevemu obrazu, da bi občutil njegov dih. Zadnje besede, ki jih je kralj izgovoril, so bile: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« Vedno tišje je dihal, le še nekaj utripov srca in izdihnil je. Zdravniki so ugotovili smrt ob 16.45 uri, točno pol ure po atentatu. V sobi je nastala globoka tišina. Težka bol je zagrabila vse navzoče in nobeno oko prisotnih ni ostalo suho. Jugoslovanski vojni odposlanec general Mitrović je glasno zajokal: »Zakaj mora tako propasti naš ponos? Zakaj so to prizadejali našemu junaškemu kralju?«

Tedaj so zdravniki pristopili k trupu pokojnega kralja in ga očistili krvi ter mu oprali admiralsko uniformo. Pokrili so truplo z jugoslovansko trobonjico. Prinesli so sveče in jih prižgali ob njegovi glavi. Zunanji minister Jevtić in poslanik dr. Spalajković sta odšla v sobo in takoj telefonično stopila v zvezo z Beogradom in obvestila našega ministrskega predsednika Uzunovića o strašnem dogodku.

Umrl je naš kralj, naš ljubi vladar, kakor umirajo veliki junaki!

Sklenilo se je, da se vrši prvi sestanek predsedstva in vseh načelnikov posameznih odsekov v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Novi svet«. K temu sestanku naj načelniki odsekov povabijo agilne tovariše, ki bi bili pripravljeni z vneto in požrtvovalnostjo sodelovati v korist svojega obrtniškega stanu. Ko so se rešila še nekatera notranja vprašanja glede prireditve obrtniškega tedna, je predsednik g. Anton Krajcar zaključil skoraj tri ure trajajoče zborovanje.

Tečaj za moderno aranžiranje izložbenih oken

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru namerava, kakor doznavamo, prirediti v drugi polovici tega meseca svoj drugi tečaj za moderno aranžiranje izložbenih oken po vzorcu lanskega prvega tečaja, ki je uspel nadvse zadovoljivo. Da je prvi tečaj rodil zadovoljive uspehe, se je tudi takoj pokazalo na mariborskih trgovskih izložbah, ki so od tedaj po veliki večini moderno aranžirane, da ne rečemo velikomestno. To je zasluga Slovenskega trgovskega društva in njegovega agilnega vodstva.

Drugi tečaj, ki se bo sedaj vršil po pri znanih strokovnjakih, bo po lanskim izkušnjah še izpopolnjen in bodo imeli udeleženci priliko do še večjega vpogleda v teoretično in praktično znanje, kar jim bo gotovo v veliko korist za bodočnost, posebno trgovskim nastavljenecem. Tečaj se bo vršil 44 ur in bodo tečajnikom, ki bodo z interesom zasledovali pouk in tečaj redno obiskovali, izdana ob zaključku primerna potrdila. Lanski prvi tečaj je obiskovalo 38 tečajnikov in je zanimanje za letošnji tečaj že sedaj veliko.

S posebnim ozirom na to, da je za te prireditve izvoljen poseben društveni odsek pod predsedstvom člana odbora, znanega trgovca gosp. Janko Preaca, je uspeh tečaja zajamčen. Take prireditve so za vzgojo našega trgovskega naraščaja velevažnega pomena ter v korist trgovcev-šefov samih, obenem pa v tujsko-prometnem oziru, ker se z lepimi in moderno aranžiranimi izložbami povzdigne kras našega mesta. Zato pozdravljamo to iniciativo in priporočamo trgovstvu, kakor tudi ostali javnosti, da podpre požrtvovalno delo Slovenskega trgovskega društva in njega odseka. Vse ostale podrobnosti bodo objavljene pravočasno.

Sokolstvo

Sokol Maribor Matica. Društvena uprava in prednjaški zbor Sokola Maribor Matica bosta imela drevi ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu žalno sejo. Zdravo.

Vsemu članstvu Sokola Matice. Uprava Sokolskega društva Maribor Matica ponovno opozarja vse svoje članstvo na včerašnji poziv v sokolski rubriki našega lista. Članstvo, ki ima slavnostne kroge se mora žalne seje, ki bo v nedeljo do poldne ob 11. v Narodnem domu, udeležiti brezpogojno. Obenem prosi društvena uprava starše otrok, ki telovadijo pri Sokolu Matici, naj pošljejo na žalno manifestacijo dečke in deklice, ki imajo brez hibne kroje. Pridejo pa naj v dolgih črnih nogavicah in črnih čevljih. Če bo hladno vreme, naj vzamejo s seboj tudi površnike. Dečki in deklice naj se zberejo na dvorišču Narodnega doma v nedeljo do poldne ob 10. uri. Zdravo.

Sokol Maribor II. Pobrežje. Redna telovadba za vse oddelk bo zopet prihodnji teden. Za starejše člane vsako sredo od 20.30—22. ure. Načelnik.

Vsemu članstvu Sokola Maribor III. Društvena uprava Sokola Maribor III. vabi vse svoje članstvo, naraščaj in deca naj se v čimvečjem številu udeleži žalne manifestacije, ki bo v nedeljo 14. tm. ob 11. v Narodnem domu. Članstvo, naraščaj in deca, ki ima kroje, naj pride zanesljivo v krojih. Zbirališče točno ob 10. uri v krčevinski osnovni šoli. Zdravo.

Težka industrija.

Moja ideja preurediti tovarno za izdelovanje igel v tovarno za šrapnele je silajna. Povsod se govori o miru.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

Ta tajnost mu je bila huiša od prve. Ali je starka demon, ali — takoj mu je misel zastala — neki možki je korakal tik pred njim po cesti. Prepričan, da more biti le osvovraženi Montelli, je pospešil korake, da ga dohiti in zahteva od njega izjavo. Toda čimbolj je hitel, tem hitreje je stopal mož, da ga ni mogel dohiti, in ga je videl, kako je skočil v voz cestne železnice. Pri mirnem preudarku ni obžaloval, da se ni mogel srečati s tem človekom, o čigar namenih je tako malo vedel. Ako je signorina taka, kakršno sodbo si je o njej ustvaril, se bo znala do jutri obraniti pred nadležnejšem; ako se pa je o njej varal, potem pa bo čimprej pozabil njen čarobni obraz. Mogoče mu postane že jutri vse jasno. Do tedaj pa naj potrpi v upanju, da bodo vsi dobri angeli čuvali mir ljube deklice. Osrečeval ga je blažen občutek, da mu je naključje poslalo to bitje, ki naj mu postane luč in razkošje življenja.

Ko se je vrnil v atelje, se mu je prvič zdel hladen in prazen. Lastne umotvore je ogledoval z malomarnimi pogledi, polastilo se ga je prej neznanu čustvo osa-

melosti in zapuščenosti. Edino, kar je imelo zanimanje zanj, je bila slika krasne neznanke, s katero se je danes srečal ob tako čudnem naključju. Prižgal je vse svetilke, da bi sliko premotril pod vplivom dobljenih vtisov.

Slika je bila njej podobna in zopet ne. Poteze na licu, ljubkost, blesk barv, vse to je izražala slika, in vendar mu je nekaj manjkalo na tem sanjavnem obrazu. Tu je podobna bajni vili, in vendar je ženska! Ali bi ne bilo bolje, da bi jo naslikal kot tako?

»Ne — sicer bi moj sen ne imel nasprotja v krasni instinitosti.«

Vzel iz mape osnutek, ki ga je napravil o lepi signorini, postavil ga z utripajočim srcem poleg slike, ko jo je pravkar občudoval, in primerjal obe.

Čudovito nasprotje med obema! Koliko ginjlive ljubkosti je kazala njegova nova boginja! Ali je bilo mogoče gledati ta obraz in ga ne ljubiti? V tej uri tihega sanjarenja je prekipelo njegovo srce od blaženosti. In ne k bogati in dobroti neznanki, temveč k ubogi, zapuščeni pevki, ga je gnalo hrepenenje, ki je zaradi žalostne preteklosti obupala nad bodočnostjo.

Naslednjega dne ob treh je stal zopet pred njenim stanovanjem. Ves dopoldan je pričakoval Montellija, se pripravil celo na obisk Portugalke, toda ostal je v svojemu ateljeju in nemoten. Ko je pozvo-

nil za vstop, se ga je polastila velika vznemirjenost. Šele na ponovno močno zvonjenje mu je odprla ista dekla z bebastim obrazom kakor prejšnjega dne.

»Ali morem govoriti z gospodično Valdi? Ali je v sobi in naj stopim k njej, kakor včeraj?«

Dekle je strmelo vanj brez odgovora.

»Gotovo je gluha,« si je mislil in je hotel iti mimo nje, a ta ga je povlekla za rokav in stresla glavo.

»Kaj naj to pomeni?« je vprašal, »ali je ni tu, je ne najdem doma?«

Očividno ga dekle ni razumela in je stresala z glavo tudi tedaj, ko se je Degraw odtrgal od nje in zdiral v prvo nadstropje. Krepko je potrkal na prva vrata, in ko ni bilo odgovora, na druga. Nato ni več čakal pritiskal je kljuko in vrata so se odprla.

Pri prvem pogledu po sobi je Degraw prestrašen ostrmel — soba je bila popolnoma prazna; preproga, pohištvo in vse okrasje je bilo izginilo. Planil je v drugo sobo, iz katere je včeraj Montelli vstopil in nato v prostor, kjer se je srečal s signorino. Toda vsi ti prostori so bili odprti, popolnoma opustošeni, goli in prazni.

»Dobrotno nebo, ali je odšla in je zame izgubljena?«

Divjal je iz sobe v sobo, išoč povsod sledi, kako poročilo, poslovilno pismo.

Kaj se je ž njo zgodilo? Ali je zbežala, da se ogne nevarnosti, s katero ji je grozil Montelli?

Na vsa ta vprašanja ni našel odgovora. Tisoč skrbi ga je podilo po drugih stopnicah navzgor.

Mnogo tam ni mogel poizvedeti. Stanovalci drugega nadstropja so vedeli o signorini samo to, da je odšla na vse zgo daj. Mislili so, da je mlada dama bolna; zato so se nemalo začudili, ko so odpeljali njeno pohištvo in je nato prišla še sama v spremstvu stare Portugalke popolnoma zdrava in se je odpeljala. Kaj več o vzroku tega zagonetnega ravnanja ni mogel Degraw izvedeti od nikogar; bil je torej primoran zapustiti hišo, ne da bi kaj opravil, ne da bi vedel, kaj še naj stori. Tako se je vrnil malodušen in žalosten v svoj atelje. Lepa pevka je izginila in ž njo prvi resnični sen ljubezni, ki je pretrgal mirni tok njegovega brezskrbnega življenja.

VI.

Ko je razmišljal o dogodku in se tolažil s tem, da je signorina zbežala prostovoljno in ne v spremstvu Montellija, je vstopil prijatelj, o čigar življenjski izkušnosti je imel visoko mnenje. Porabil je torej priložnost, da mu odkrije primer v splošnih obrisih in ga vpraša, katero sredstvo bi bilo najuspešnejše, da najde sled za iznenadoma izgubljeno osebo.

Odplačevanje kmetskih dolgov

VAŽNE DOLOČBE O ODPLAČEVANJU DOLGOV PO NOVI UREDBI O ZAŠČITI KMETOV.

Pred dobrim mesecem je stopila v veljavo nova uredba o zaščiti kmetov z zakonsko močjo. S to uredbo je na novo urejeno plačevanje kmetskih dolgov na način, ki se v svoji osnovi in bistvenih načelih ne razlikuje od načina plačevanja po prejšnji odredbi, toda v svojih podrobnostih in v izvršilnem postopku je nova uredba v marsičem morda še poslabšala položaj kmeta, ki mu ga je že ustvarila poprejšnja, sedaj ukinjena odredba. Priznati pa moramo, da ima nova uredba vendar nekatere prednosti, ker je imela stara uredba precej nejasnosti in nepopolnosti.

Z novo uredbo je vsekakor odtegnjena kmetom ugodnost 2 odst. popusta za vsako skrajšano leto preostalega dolga, če dolжник ta dolg poravnava pred potekom 12 let. Tudi je nova uredba opustila 12-letno obročno plačevanje onih dolgov, ki se gibljejo med zneski od 1200 Din do vključno 2000 Din ter podvrgla te, kakor tudi vse manjše dolgov, plačevanju v štirih obrokih. Vse ostale spremembe so za naše razmere in našega kmeta le podrejenega pomena.

Po novi odredbi si bo moral kmet, ki se hoče poslužiti zaščite, priskrbeti pri občinski upravi posebno potrdilo, da je kmet in je zadolžen kot kmetovalec. Le s tem potrdilom lahko uveljavi svojo zaščito in pravico do odplačevanja dolgov, ki so bili narejeni pred 20. aprilom 1. 1932. v 12-letnih, odnosno 4-letnih obrokih.

Prva anuiteta zapade v plačilo najkasneje 15. novembra t. l., ostali obroki pa najkasneje 15. novembra vsakega na-

daljnega leta. Če dolжник teh obrov ne plača v 30 dneh od dneva dospelosti, ima upnik pravico izterjati zapadle obroke prisilnim potom. Če se trije obroki po vrsti izterjajo prisilno, izgubi dolжник pravico posluževati se olajšav uredbe o zaščiti kmetov, to se pravi, da dobi upnik pravico izterjati ves obstoječi dolg takoj.

Višina dolga se ugotovi na enak način, kakor je bil predpisan v prejšnji odredbi, in sicer: k glavni dolga se prištejejo ne plačane in nezastarane obresti do 23. novembra t. l., to je do dne uveljavljanja prejšnje uredbe, mimo tega pa tudi do tega dne nastali procesualni stroški. Za čas od 23. novembra 1. l. do 15. novembra t. l. se morajo plačati od tako ugotovljenega blaga samo obresti, ki znašajo pri denarnih zavodih 6 odstotkov, pri zasebnikih pa 3 in pol odst. Od 15. novembra t. l. nadalje pa mora dolжник odplačevati dolgov natančno po določenem odplačilnem načrtu v 12 obrokih. Vsaka anuiteta obstoji iz dveh zneskov, namreč iz zneska, ki gre na račun odplačila dolga in iz zneska obresti. Obresti sme dolжник plačati naenkrat ali večkrat v vsakem letu, kakor je pač zanj ugodnejše, vendar pa so izzete obresti za menične dolgov, ki se morajo plačati v dveh tromesečjih.

Kar se tiče dolgov do 2000 Din, se plačujejo v štirih enakih letnih obrokih. Prvi obrok zapade v plačilo najkasneje 15. novembra t. l., ostali pa do 15. novembra vsakega naslednjega leta. Za te dolgov se plačujejo 6 odst. obresti, kakor pri dolgovih, plačljivih v 12 obrokih.

bili kozmični žarki v tem pogledu izjema. Proti nadam, ki jih stavi človeštvo v stratosferne polete, pa izraža slavni konstruktor letal Igor Sikorski mnenje, da s trgovskega stališča poleti v stratosfero nikoli ne bodo praktični. Sikorski je prepričan, da se bo letalstvo v bodoče omejilo samo na vojaške namene in hiter prevoz pošte. Stratosferna letala bi bila pa tako draga, da bi s trgovskega stališča ne prišla v poštev.

INDIJANCI SAMOSTOJNA RASA.

Dr. G. Albin Matson z washingtonske medicinske fakultete se je zanimal za to, kakšnega izvora so ameriški Indijanci in pomagal si je s preizkušnjami krvi, s katerimi se je posrečilo razdeliti prebivalce Evrope v več sorodnih skupin, odnosno tipov. Na svoje presenečenje je ugotovil, da spadajo severnoameriška in indijanska plemena h krvnim skupinam A, B in O približno v takem odstotku, v kakršnem bi padalo k njim enako število Evropejcev. Ti Indijanci so torej mešanci evropskih ras A in B s primitivno raso O. Da ugotovi, ali so bili njihovi predniki čiste rase, ki bi spadala v skupno O, je dobil dr. Matson 12 indijanskih mumij iz Peruja, Arizone in z Grönlandije, torej iz krajev, ki so zelo oddaljeni drug od drugega. Mumije so izvirale iz časov pred prihodom belokožcev in na njih bi se dalo rešiti to vprašanje, samo da niso imeli krvi. Dr. Matson si je pomagal s tem, da je skuhal izsušena vlakna mišičevja, potem jih je pa podvrgel krvni preizkušnji. Izkazalo se je, da pripadajo vse mumije krvni skupini O. S tem je bilo dokazano, da so bili Indijanci samostojna rasa, ki se je razmeroma kmalu ločila od drugih človeških ras, pozneje, po prihodu belokožcev, so se pa Indijanci močno pomešali z njimi.

Pekova žena.

Pekova žena je nekoč posetila prijateljico in se ni vrnila domov do jutra. Ko se je pek zjutraj zbudil, je pozabil, kam je šla žena in prebrskal vso hišo. Ko se je uveril, da se ni skrila, da bi mu nagajala, je vesel tekkel k sosedu in vzkliknil:

»Pomisli, nocoj mi je izginila žena!«
»Blagor ti!« je odvrnil sosed, »samo če ni padla v vodnjak.«
»Imaš prav, prijatelj,« je rekel pek, »na to nisem mislil.«
Urno je tekkel domov in vodnjak pokril.

V rokah človeštva.

Mož je čutil, da se mu približuje zadnja ura in je rekel prijatelju, ki je čuval ob njegovi postelji:

»Ali se ti ne zdi, da kmalu umrem.«
Ta je odgovoril:

»Tebi je lahko govoriti o smrti. Toda ali se ne bojiš, da prideš v peklo in da boš tam trpel?«

»Oh, dragi prijatelj,« je odvrnil umirajoči, »to mi je malo mar. Živ sem padel v roke človeštvu — in katera usoda je huiša od te?«

Pri izpitu.

Profesor: Povejte mi, gospod kandidat, kaj bi storili, če bi ugotovili, da so v pitni vodi bakterije?

Dijak: Najprej bi jo filtriral, potem bi jo destiliral, potem pa...

Profesor: No, kaj pa potem?

Dijak: Potem bi pa rajše pil kaj drugega, gospod profesor.

Brž v zakonski jarem.

Žena: Čuj, možiček, sosedov sin resno snubi našo hčerko, pa se bojim dati mu jo, ker je strašno kratkoviden.

Mož: Kar brž mu jo dajmo, kajti ženin z dobrimi očmi bi je ne vzel.

Skrivnosti kozmičnih žarkov

MISLI K NAMERAVANEMU NOVEMU PICCARDOVEMU POLETU V STRATOSFERO.

Baje se pripravlja na polet v stratosfero celo Piccardova žena, ki je dovelj pogumna, da se hoče dvigniti s svojim možem v zračne višine. Poleti v stratosfero so stari šele tri leta. Pri njih ne gre za višinski rekord, marveč za znanstvena dognanja, ki bi lahko imela praktično vrednost.

Najhujši sovražnik letala je vreme. Letalci se mu hočejo izogniti s tem, da bi letali nad oblaki, odnosno tako visoko, da bi jim nevihte ne mogle do živga. S proučevanjem vremenskih razmer v stratosferi gre roko v roki tudi proučevanje kozmičnih žarkov. Pred mnogimi leti še ljudje niso ničesar vedeli o teh žarkih. Še nihče jih ni videl in žarki nimajo no-

benega opazovalnega vpliva na navadno gímoto. Prodirajo skozi gímoto, kakor prodirajo svetlobni valovi skozi steklo. Kar se tiče njihove nevidnosti, jih lahko primerjamo z radio-valovi. Prostor je lahko poln radio-valov, toda človek bi tega ne vedel, če bi ne imel sprejemnega aparata, ki valove prestreže in jih spremeni v njegovem ušesu v zvoke.

Če najdemo fiziki boljše pojasnilo bistva kozmičnih žarkov, bodo morda biologi in fiziologi mogli ugotoviti tudi vpliv teh prodornih žarkov na življenje človeka, živali in rastline. O drugih vrstah izžarevanja je več ali manj že znano, da imajo na vsak živ organizem velik vpliv in zato ni nobenega povoda za domnevo, da bi

Posesti

HIŠE ENODRUŽINSKE pri Mariboru od 26.000 Din naprej. — Sredi Maribora: trnadstropnica 600 000, sedemstanovanjsko hišo z lokalom 165.000 Din. — Kmetije, gostilne, gozdna posestva, pekarije, vile prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 4271

Prodaj

SEMENSKO PŠENICO rž in ječmen dobite pri Kmetijski družbi Maribor, Telefon št. 2083 4256

JABOLKA oddaja na drobno po nizkih cenah Kmetijska družba skladišče Maribor, Telefon št. 2083. 4255

Hrano odda

PAR ABONENTOV sprejmemo na dobro domačo hrano Din 300-400 V isti hiši se odda lepa, separirana soba, Frančiškanska 21. pritičje. 4259

Soba odda

ODDAM OPREMLJENO SOBO.

parketirano, z vhodom iz stopnic, Jože-Vošnjakova ul. 19/I, vrata 3. 4247

ZRAČNO, SOLNČNO

parketirano sobo z uporabo kopalnice na Kralja Petra trgu oddam takoj boljšemu gospodu. Vprašati v dr. Verstovškovi ulici 6-II, vrata 19 4134

OPREMLJENO SOBO

z lepim razgledom, na čistem zraku oddam, ob Tomšičevem drevoredu, Slomškova 3/II pod Piramido. 4268

Službo išče

PRIDNO IN POŠTENO DEKLE. staro 16 let, išče službo s 1. novembrom. Naslov v upravljalni listi. 4240

Pouk

ANGLEŠKI POUK. Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18-II. 4151

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!